03/09/2023

Οικουμενικός Πατριάρχης: «Η ανθρωπότητα βιώνει τα αποτελέσματα της αμέλειας, της ασέβειας και της αλαζονείας της απέναντι στη Δημιουργία του Θεού»

/ Επικαιρότητα / Οικουμενικό Πατριαρχείο

«Ο άνθρωπος από την αρχή της ύπαρξής του, είναι μέρος της φύσης και ως εκ τούτου, οτιδήποτε συμβαίνει σε αυτήν, επηρεάζει και τη δική του ζωή».

Αυτό το μήνυμα στέλνει με την συνέντευξη του στην εφημερίδα «Πατρίς», ο **Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος**, που αυτές τις ημέρες επισκέπτεται την Ηλεία, επισημαίνοντας ότι η ανθρωπότητα βιώνει σήμερα τα αποτελέσματα της αμέλειας, της ασέβειας και της αλαζονείας των ανθρώπων, απέναντι στη δημιουργία του Θεού.

Μάλιστα αναφέρεται διεξοδικά στο ότι τις τελευταίες εβδομάδες γίναμε και πάλι μάρτυρες της τεράστιας καταστροφής που προκάλεσαν οι δασικές πυρκαγιές σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, αλλά και στην Τουρκία και σε άλλες χώρες, ενώ

θυμάται με θλίψη και τις ανάλογες τραγικές στιγμές που έζησε η Ηλεία, το 2007, αλλά και την ανείπωτη τραγωδία στο Μάτι.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης δίνει ιδιαίτερη σημασία στην περιβαλλοντική προστασία, άλλωστε γι' αυτό το θέμα θα μιλήσει σε συνέδριο που πραγματοποιείται στον Πύργο τη Δευτέρα, ενώ απαντώντας σε σχετικό ερώτημα μας, τονίζει ότι το οικουμενικό Πατριαρχείο με μία σειρά πρωτοβουλιών, έφερε στο ίδιο τραπέζι, για διάλογο, θρησκευτικούς ηγέτες, εκπροσώπους διεθνών οργανισμών και κυβερνήσεων, αλλά και ειδικούς επιστήμονες, που συζήτησαν την καταστροφή του περιβάλλοντος και τι μπορεί να γίνει, ώστε να ενεργοποιηθεί η παγκόσμια κοινότητα για την προστασία του.

Ο κ.κ. **Βαρθολομαίος** απαντώντας και στις άλλες ερωτήσεις μας, μίλησε με παράπονο για τις κλειστές πόρτες της Θεολογικής σχολής στη Χάλκη και χαρακτήρισε κάτι τέτοιο ως αδικία, ενώ τόνισε ότι είναι ένα ζήτημα ζωτικής σημασίας για το Πατριαρχείο, που δεν διαθέτει πλέον στην έδρα του, το δικό του θεολογικό εκπαιδευτήριο, το φυτώριό του, όπου οι υποψήφιοι «θα διδάσκονται και θα διδάσκουν και θα βιώνουν τον τρόπο και την παράδοση της Μεγάλης εκκλησίας», όπως ανέφερε χαρακτηριστικά.

Εξάλλου μας ανέφερε ότι με τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Ιερώνυμο και την **Εκκλησία της Ελλάδος** έχει μία ειλικρινή σχέση επικοινωνίας και συνεργασίας και εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του για την πρωτοβουλία, να παραχωρηθεί από την «**Ελεήμονα Εταιρεία**» στο **Οικουμενικό Πατριαρχείο** ο ιστορικός Ιερός Ναός του Αγίου Νικολάου Πτωχοκομείου.

Όσον αφορά στα όσα συμβαίνουν με τον πόλεμο στην Ουκρανία και τη στάση του Πατριαρχείου της Μόσχας, εξέφρασε τη θλίψη του, που αυτό δεν καταδίκασε την αδικαιολόγητη, όπως είπε και παράνομη από κάθε έννοια δικαίου, εισβολή της Ρωσίας στο έδαφος μιας ανεξάρτητης χώρας.

«Εκφράζω την βαθιά μου οδύνη για τους ανθρώπους που έχασαν την ζωή τους, στις πυρκαγιές. Ανάλογες τραγικές στιγμές βιώσατε στην Ηλεία, το 2007»

– Παναγιώτατε, είστε ο πρώτος θρησκευτικός ηγέτης που αναδείξατε το ζήτημα της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, που αγωνίζεστε για την ευαισθητοποίηση της παγκόσμιας κοινής γνώμης για τον σκοπό αυτό. Έρχεστε στην Ηλεία, σε έναν τόπο με πολλές φυσικές ομορφιές, ο οποίος, ωστόσο, πολλές φορές δοκιμάστηκε από καταστροφικές πυρκαγιές, αλλά και από ακραία καιρικά φαινόμενα. Πόσο αισιόδοξος είστε για το μέλλον του πλανήτη, δεδομένου ότι η ανθρωπότητα βρίσκεται όλο και πιο συχνά αντιμέτωπη με τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής;

«Τις τελευταίες εβδομάδες γίναμε και πάλι μάρτυρες της τεράστιας καταστροφής που προκάλεσαν οι δασικές πυρκαγιές σε πολλές περιοχές της Ελλάδος, αλλά και εδώ στην Τουρκία και σε άλλες χώρες. Μόνον στον Έβρο έγιναν στάχτη περισσότερες από οκτακόσιες χιλιάδες στρέμματα γης, η μεγαλύτερη καταστροφή στην Ευρώπη. Με την ευκαιρία, θα ήθελα να εκφράσω για άλλη μία φορά την βαθιά μου οδύνη για τους ανθρώπους που έχασαν την ζωή τους, για την ανάπαυση των ψυχών των οποίων δεόμεθα στον Κύριό μας. Ανάλογες τραγικές στιγμές βιώσατε στην Ηλεία, το 2007, ενώ πριν λίγα χρόνια συγκλονιστήκαμε και πάλι από την ανείπωτη τραγωδία στο Μάτι. Σήμερα, στεκόμαστε προσευχητικώς αλληλέγγυοι με τους συνανθρώπους μας που δοκιμάζονται από τις πυρκαγιές, με εκείνους που είδαν τις περιουσίες τους να γίνονται στάχτη, τα δάση να γίνονται κάρβουνο, το οξυγόνο τους να γίνεται μαύρος καπνός. Στην Ρόδο, στην Αττική, σε περιοχές της Ροδόπης, στον Βόλο, στο Λουτράκι, στην Σπάρτη, στο γειτονικό σας Αίγιο, στον δικό σας νομό, στην Ηλεία, και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας ξέσπασαν εφέτος μεγάλες πυρκαγιές. Οι συνέπειες είναι ανυπολόγιστες εάν σκεφτούμε ότι διαταράσσονται, εάν δεν εξαφανίζονται, ολόκληρα οικοσυστήματα, γεγονός το οποίο εκτός από τις άμεσες κοινωνικές προεκτάσεις του, επιδεινώνει το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής.

Η ανθρωπότητα σήμερα βιώνει κυρίως τα αποτελέσματα της αμέλειας, της ασέβειας και της αλαζονείας της απέναντι στη Δημιουργία του Θεού, μέρος της οποίας είναι και η ίδια. Ως εκ τούτου, όλα όσα κάνουμε σε βάρος του φυσικού περιβάλλοντος, αναπόφευκτα επηρεάζουν και τη δική μας ζωή. Η υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων, η άνευ ορίων και χωρίς κανένα σχεδιασμό δόμηση, η υπεραλιεία, η εντατικοποίηση των καλλιεργειών με τη χρήση μεταλλαγμένων σπόρων, πληθώρας φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων που στοχεύουν στην υπεραπόδοση της γης, η “βιομηχανοποίηση” της κτηνοτροφίας, η καταστροφή των δασών και η ρύπανση της ατμόσφαιρας, διαταράσσουν την ισορροπία της φύσης, επιδρούν στο περιβάλλον, επηρεάζουν την ζωή πάνω στον

πλανήτη, που αποτελεί τον κοινό μας Οίκο, εν ολίγοις, όλα αυτά έχουν σημαντικές επιπτώσεις και σε εμάς τους ίδιους. Γιατί ο άνθρωπος δεν είναι πάνω από την φύση, αλλά μέρος αυτής και ως εκ τούτου οτιδήποτε συμβαίνει σε αυτήν επηρεάζει και τη δική του ζωή.

Σε αυτό το πνεύμα το **Οικουμενικό μας Πατριαρχείο,** ήδη από τη δεκαετία του ’70 και περισσότερο συστηματικά από τα τέλη της δεκαετίας του ’80, δηλαδή σε μία εποχή που ακόμα το οικολογικό ενδιαφέρον ήταν πολύ χαμηλό, έθεσε το ζήτημα της προστασίας της Δημιουργίας, της Κτίσης, και ξεκίνησε έναν πραγματικό αγώνα για την ευαισθητοποίηση της παγκόσμιας κοινής γνώμης. Με σειρά πρωτοβουλιών του έφερε στο τραπέζι του διαλόγου θρησκευτικούς ηγέτες, εκπροσώπους διεθνών οργανισμών και κυβερνήσεων, ειδικούς επιστήμονες, εκπροσώπους τοπικών κοινωνιών που επλήγησαν πρώτες από την καταστροφή του περιβάλλοντος, ακτιβιστές και δημοσιογράφους για να συζητήσουν, να συμπροβληματιστούν και να συμβάλουν στην ενεργοποίηση της παγκόσμιας κοινότητας. Για τον σκοπό αυτό διοργανώσαμε εννέα μεγάλα περιβαλλοντικά συμπόσια εν πλω σε περιοχές του πλανήτη με απειλούμενα υδάτινα οικοσυστήματα, όπως στο Αιγαίο, στην Αδριατική και στη Μαύρη Θάλασσα, στον Αμαζόνιο, στην Γροιλανδία και στον Μισισιπή, αλλά και πολλά ακόμα μικρότερα σε περιοχές περιβαλλοντικά επιβαρυμένες. Παράλληλα, συμμετείχαμε σε διεθνείς και σε μικρότερες συναντήσεις για το περιβάλλον. Βούλησή μας ήταν και παραμένει η ενεργοποίηση κάθε ανθρώπου καλής θελήσεως στην κοινή προσπάθεια για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος του πλανήτη μας. Σε αυτό το πνεύμα θα συμμετάσχουμε και στην σχετική Ημερίδα που θα πραγματοποιηθεί στον Πύργο, στην έδρα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος. Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι στη διοργάνωσή της συμπράττουν η **Ι. Μητρόπολη Ηλείας και Ωλένης**, η Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλοι φορείς, καθώς η συνεργασία είναι το κλειδί για την προστασία του κοινού μας Οίκου. Όπως και πρόσφατα είπα, οι άνθρωποι είμαστε αλληλένδετοι και αλληλοεξαρτώμενοι. Μαζί βρισκόμαστε αντιμέτωποι στη σημερινή ανησυχητική πραγματικότητα, μαζί μπορούμε να την αλλάξουμε και να δημιουργήσουμε καλύτερες συνθήκες ζωής για όλους».

«Η επαναλειτουργία της Ιεράς Θεολογικής Σχολής της Χάλκης είναι ζήτημα ζωτικής σημασίας για το Πατριαρχείο μας»

– Παναγιώτατε, πέρασαν 52 χρόνια από την ημέρα που οι πόρτες της Ιεράς Θεολογικής Σχολής της Χάλκης “έκλεισαν” για τους σπουδαστές; Διατηρείτε τις ελπίδες σας; Γιατί η τουρκική Κυβέρνηση εξακολουθεί να αρνείται την επαναλειτουργία της;

«Είναι λυπηρό ένα τόσο σημαντικό εκπαιδευτικό ίδρυμα, όπως η Ιερά Θεολογική μας Σχολή, να παραμένει κλειστή για μισό και πλέον αιώνα. Ένας χώρος γνώσης, που στα 127 έτη λειτουργίας της προσέφερε υψηλής ποιότητας μόρφωση και

θεολογική παιδεία σε εκατοντάδες νέους, να παραμένει σιωπηλός. Είναι πραγματικά μία μεγάλη αδικία. Απόφοιτοι της τροφού Σχολής μας έγιναν Οικουμενικοί Πατριάρχες ή Προκαθήμενοι άλλων αδελφών Εκκλησιών, Αρχιερείς και κληρικοί, ενώ πολλοί ήταν εκείνοι που υπηρέτησαν την ιερά επιστήμη της Θεολογίας στην δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση. Χρήσιμοι άνθρωποι όλοι στην υπηρεσία της Εκκλησίας του Χριστού και των συνανθρώπων τους στις κοινωνίες που έζησαν, αφήνοντας το αποτύπωμα των γνώσεων και του ήθους που διδάχθηκαν στη Σχολή μας. Είναι μεγάλο το παράπονό μας, καθώς η επαναλειτουργία της Σχολής μας δεν είναι μόνον μία προσωπική επιθυμία μας, αλλά και ζήτημα ζωτικής σημασίας για το Πατριαρχείο μας, το οποίο δεν διαθέτει πλέον, στην έδρα του, το δικό του θεολογικό εκπαιδευτήριό, το φυτώριο, όπου οι υποψήφιοι κληρικοί του θα διδάσκονται και θα βιώνουν τον τρόπο και την παράδοση της Μεγάλης Εκκλησίας. Είναι μία μεγάλη αδικία, θα το λέμε πάντοτε, που γίνεται σε βάρος του αρχαιότερου σε λειτουργία θεσμού που υπάρχει σε αυτή την ιστορική Πόλη, που βασικό στοιχείο της ταυτότητάς της υπήρξε πάντοτε η συνάντηση διαφορετικών λαών και πολιτισμών. Η "σιωπή" της Χάλκης μας πονά. Η "σιωπή" της, όμως, είναι ηχηρή. Οι άδειες αίθουσές της, τα τακτοποιημένα βιβλία στη βιβλιοθήκη της, η αίθουσα τελετών, οι κοιτώνες, οι καταπράσινοι κήποι της, κάθε γωνιά της, όλα περιμένουν τους νέους φοιτητές να επιστρέψουν και πάλι. Σαν να βιώνουν ένα παρατεταμένο διάλειμμα, μέχρι να χτυπήσει ξανά το κουδούνι. Κάθε φορά που ανεβαίνουμε στον Λόφο της Ελπίδας και επισκεπτόμαστε την Ι. Μονή Αγίας Τριάδος, όπου στεγάζεται η Σχολή μας, και προσκυνούμε στο Καθολικό της την ιερά εικόνα της Παναγίας Παυσολύπης, αναπτερώνονται οι ελπίδες μας για το μέλλον. Είμεθα βέβαιοι ότι οι αρμόδιοι θα κατανοήσουν τη σημασία αυτού του ιστορικού εκπαιδευτηρίου, θα εκτιμήσουν τη διαχρονική προσφορά του στα θεολογικά γράμματα και στην κοινωνία, θα συνειδητοποιήσουν την αδικία και θα επιτρέψουν την επαναλειτουργία του. Προσευχόμαστε στον Κύριο μας και ελπίζουμε. Παρά τις απαγοητεύσεις δεν εγκαταλείπουμε τον δίκαιο αγώνα. Πολλές φορές αισθανθήκαμε ότι ήμασταν κοντά στο άνοιγμα της Σχολής μας, πολλοί πολιτικοί παράγοντες μας είπαν ότι το βλέπουν θετικά, αλλά, δυστυχώς, ακόμα δεν έγινα τα απαραίτητα βήματα. Και αν κάποτε η δικαιολογία για το κλείσιμό της ήταν ότι ο νόμος δεν επέτρεπε τη λειτουργία ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, σήμερα, που σε όλη την Τουρκία λειτουργούν αναρίθμητα ιδιωτικά Πανεπιστήμια, φαντάζει μάλλον σαν πρόφαση. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι εάν η σημερινή Τουρκία, μία σύγχρονη χώρα που με κάθε ευκαιρία ανοίγεται προς τον κόσμο, επιτρέψει την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής μας, τότε το γεγονός αυτό μόνο θετικό αντίκτυπο μπορεί να έχει στη διεθνή εικόνα της, καθώς θα αποτελέσει μια απτή έκφραση σεβασμού του δικαιώματος και της ελευθερίας ενός αρχαίου

θρησκευτικού θεσμού να εκπαιδεύει τα στελέχη του».
«Με την Εκκλησία της Ελλάδος έχουμε σχέσεις αδελφικής συνεργασίας και συμπορεύσεως για την ενίσχυση της μαρτυρίας της Ορθοδοξίας»

– Παναγιώτατε, ποιες είναι οι σχέσεις σήμερα με την Εκκλησία της Ελλάδος;

«Είναι σχέσεις αδελφικής συνεργασίας και συμπορεύσεως για την ενίσχυση της μαρτυρίας της Ορθοδοξίας στον σύγχρονο κόσμο. Οι δεσμοί της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας με την Αγιωτάτη Εκκλησία της Ελλάδος είναι ισχυροί και ακατάλυτοι. Είναι σάρξ εκ της σαρκός της Μητρός Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, σχέση, που πάντοτε τιμά, αναγνωρίζει και σέβεται, παρά τις κατά καιρούς διαφορετικές προσεγγίσεις σε ορισμένα επί μέρους ζητήματα. Σε προσωπικό επίπεδο με τον λίαν αγαπητό αδελφό Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο διατηρούμε μία ειλικρινή σχέση επικοινωνίας και συνεργασίας, και δράττομαι της ευκαιρίας να εκφράσω προς το πρόσωπό του και πάλι την ευγνωμοσύνη μας για την φιλάδελφη πρωτοβουλία του να παραχωρηθεί από την "Ελεήμονα Εταιρεία" προς το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο ο ιστορικός Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου Πτωχοκομείου. Έτσι, σήμερα, το Πατριαρχείο μας διαθέτει ένα θυσιαστήριο στην Πρωτεύουσα της Ελλάδος, σύμβολο ορατό του σεβασμού του ευσεβούς ελληνικού λαού προς την Μητέρα του Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως. Τον ευχαριστούμε, επίσης, διότι πάντοτε, σε κάθε ιεραποδημία μας σε κάποια από τις Ι. Μητροπόλεις της Αγιωτάτης Εκκλησίας της Ελλάδος, ο Μακαριώτατος έρχεται για να μας προϋπαντήσει αδελφικώς, εκφράζοντας και κατ' αυτόν τον τρόπο τα αισθήματα τιμής και αγάπης που τρέφει όχι μόνον προς την Μετριότητά μου, αλλά κυρίως προς την Πρωτόθρονη Εκκλησία της Ορθοδοξίας».

«Ο Πατριάρχης Μόσχας όχι μόνον δεν καταδίκασε την αδικαιολόγητη και παράνομη εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στο έδαφος της Ουκρανίας, αλλά επευλόγησε τα ρωσικά στρατεύματα για να νικήσουν στο πόλεμο.

-Παναγιώτατε, η στάση του Πατριάρχη Μόσχας στον πόλεμο Ρωσίας – Ουκρανίας είναι αυτή που αρμόζει σε ηγέτη Ορθόδοξης Εκκλησίας; Κατά τη γνώμη σας, έχει πληγώσει την Ορθοδοξία η στάση του Πατριαρχείου Μόσχας στο εκκλησιαστικό ζήτημα της Ουκρανίας;

«Μας προκαλεί θλίψη η στάση του Πατριάρχου Μόσχας. Όχι μόνον δεν είχε το θάρρος να καταδικάσει την αδικαιολόγητη και παράνομη από κάθε έννοια δίκαιου εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στο έδαφος μίας ανεξάρτητης χώρας, της Ουκρανίας, αλλά επευλόγησε τα ρωσικά στρατεύματα για να νικήσουν στο πόλεμο. Έναν πόλεμο που στρέφεται εναντίον μίας κυρίαρχης χώρας και του λαού της, που μέχρι τις παραμονές του τον χαρακτήριζαν αδελφό. Αλλά πως είναι δυνατόν να

ισχυρίζεσαι ότι είσαι αδελφός με έναν άλλο λαό και να ευλογείς τον εναντίον του πόλεμο που διεξάγει το κράτος σου; Πως είναι δυνατόν να εγκαταλείπεις στο έλεος των ρωσικών βομβαρδισμών εκείνους τους Ορθοδόξους πιστούς που ισχυρίζεσαι στανικώς ότι υπάγονται πνευματικώς στο ωμοφόριον σου; Να ανέχεσαι να καταστρέφονται τα σπίτια και οι ναοί τους από τους ρωσικούς πυραύλους; Να μην κάνεις τα πάντα για να σταματήσεις τον παραλογισμό του πολέμου; Πόσο ανορθόδοξη μοιάζει – και είναι – αυτή η στάση; Είναι ένα ακόμα δείγμα της τραγικής κατάστασης στην οποία έχει περιέλθει η ηγεσία της αδελφής Εκκλησίας της Ρωσσίας, η οποία στην προσπάθειά της να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα, και κυρίως τη συνταύτισή της με το πολιτικό καθεστώς, ανακαλύπτει απειλές και εφευρίσκει εχθρούς της πίστης, επιτίθεται σε όλους όσοι διαφωνούν μαζί της, εξακολουθεί να ασεβεί έναντι της Μήτρος Εκκλησίας της, και, δυστυχώς, όπως φαίνεται, συνεχίζει να προσπαθεί, με διάφορους τρόπους, να συμπαρασύρει και άλλες τοπικές Εκκλησίες στον αδιέξοδο δρόμο που εκείνη βαδίζει.

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία αποτελεί μία ντροπή. Ναι, μία μεγάλη ντροπή για εκείνους που την εμπνεύστηκαν και για εκείνους που εξακολουθούν, έμμεσα ή άμεσα, να την δικαιολογούν και να την υποστηρίζουν. Αποτελεί ντροπή και για εκείνους που σιωπούν, που την ανέχονται, που κάνουν ότι δεν βλέπουν. Αθώοι άνθρωποι χάνουν καθημερινώς τη ζωή τους. Άμαχος πληθυσμός βομβαρδίζεται. Πόλεις και χωριά ισοπεδώνονται. Ιεροί χώροι βεβηλώνονται, όπως συνέβη πρόσφατα με τον περικαλλή Καθεδρικό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στην Οδησσό, ο οποίος υπέστη μεγάλες καταστροφές από ρωσική πυραυλική επίθεση. Ο πόλεμος αυτός, όπως κάθε πόλεμος, είναι ανίερος, διαβολικός και καταστροφικός. Όχι, δεν είναι "ιερός". Είναι καταστροφικός για όλους, πρώτα για την Ουκρανία, αλλά και για την επιτιθέμενη Ρωσία, για την ευρωπαϊκή μας ήπειρο, για την παγκόσμια κοινότητα, για την ειρήνη και τον πολιτισμό μας. Ο πόλεμος πρέπει να σταματήσει τώρα. Αρκετές μάνες και σύζυγοι θρηνούν τα παιδιά και τους άνδρες τους στην Ουκρανία, αλλά και στην Ρωσία.

Ελπίζουμε ότι η ηγεσία της Ρωσικής Εκκλησίας θα αφουγκραστεί τον πόνο των ανθρώπων και στις δύο πλευρές και θα συνταχθεί στον αγώνα για τον τερματισμό του πολέμου και την επικράτηση της ειρήνης. Εκτός και αν ελπίζουν, κάτι που δεν θέλουμε να πιστέψουμε, ότι με τον πόλεμο που εξαπέλυσε το Κράτος τους θα τακτοποιηθούν και οι εκκλησιαστικές τους διεκδικήσεις. Εάν το ελπίζουν, ματαιοπονούν, αέρα δέρουν !

Οι προσευχές μας από την πρώτη στιγμή συνοδεύουν τον Ουκρανικό λαό, που αγωνίζεται για την ελευθερία του και την υπεράσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας του. Προσευχόμαστε για τις Ουκρανές και Ρωσίδες μάνες που αγωνιούν για την τύχη των στρατευμένων παιδιών τους. Προσευχόμαστε για την

ανάπαυση εκείνων που έχασαν την ζωή τους, αλλά και για τα ορφανά του πολέμου. Προσευχόμαστε στον Κύριό μας να σταματήσει αυτό το κακό, να επικρατήσει η ειρήνη, να επιστρέψουν οι άνθρωποι στις εστίες τους για να συνεχίσουν την ζωή τους».
«Είναι μεγάλη η συγκίνησή μου που βρίσκομαι στον τόπο σας»

– Και κλείνοντας αυτή την πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξη, θέλουμε ένα μήνυμα προς τον λαό της Ηλείας.
«Αδελφές και αδελφοί μου, έρχομαι κοντά σας κατόπιν της ευγενικής προσκλήσεως του Ποιμενάρχου σας και λίαν αγαπητού αδελφού, Ιερωτ. Μητροπολίτου Ηλείας και Ωλένης κ. Αθανασίου, και των αγαπητών Δημάρχων των Δήμων Πύργου και Ανδραβίδας-Κυλλήνης. Έρχομαι για να σας συναντήσω πρόσωπο προς πρόσωπο και να σας μεταφέρω την ευλογία και τις ευχές της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, της μαρτυρικής Μητέρας σας Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως. Είναι μεγάλη η συγκίνησή μου που θα βρεθώ στον τόπο σας, και θα συμπροσευχηθούμε όλοι μαζί να σταματήσουν οι καταστροφικές πυρκαγιές στην Ελλάδα, και να επικρατήσει η ειρήνη στην αδελφή Ουκρανία, αλλά και σε κάθε γωνιά του πλανήτη μας όπου μαίνεται ο πόλεμος».